

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sdo/6/2017
Identifikačné číslo spisu: 7015200655
Dátum vydania rozhodnutia: 22.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015200655.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: K. F., bytom O., kontaktná adresa K., t. č. umiestnený v I., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, konajúc o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisová značka 9So/252/2015 zo dňa 25. januára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e .
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom spisová značka 9So/252/2015 zo dňa 25.1.2017 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 5Sd/32/2015-21 zo dňa 7.7.2015, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 6.3. 2015, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa čl. 46 nariadenia Európskeho parlamentu (ES) a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z 5.2.2015 z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia nie je invalidný, lebo miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nie je viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, je 35 %.
2. Navrhovateľ proti uvedenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podal dovolanie. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, rozsudok odvolacieho súdu sp.zn.9So/252/2015 zo dňa 25.1.2017 zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.
3. Predmetným rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/252/2015 zo dňa 25.1.2017 bolo právoplatne ukončené súdne konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku - upravujúcej správne súdnictvo.
4. Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.
5. V súlade s vyššie citovaným ustanovením nového procesného kódexu prejednal Najvyšší súd

Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa ustanovení Správneho súdneho poriadku a dospel k záveru, že konanie o ňom treba zastaviť.

6. Podľa § 452 ods. 1 SSP, na konanie na kasačnom súde sa primerane použijú ustanovenia druhej časti tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 99 písm. b/ SSP, správny súd konanie zastaví, ak zistí taký nedostatok, ktorý nemožno odstrániť, a nebol dôvod na odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1 SSP.

8. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

9. Podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), o dovolaní rozhoduje najvyšší súd.

10. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

11. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom podľa štvrtej časti tretej hlavy Civilného sporového poriadku. Súčasne zo žiadneho ustanovenia Správneho súdneho poriadku ustanovujúceho správne súdnictvo nevyplýva prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu najvyššieho súdu v správnom súdnictve. Z uvedeného plynie záver, že najvyšší súd v správnom súdnictve nie je dovolacím súdom a teda ako súd dovolací nemá právomoc konať.

12. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je koncipovaná tak, že dovolanie je možné podať len v prípadoch, keď to zákon pripúšťa. Nový procesný predpis, Správny súdny poriadok, ktorý upravuje správne súdnictvo, sa v žiadnom zo svojich ustanovení nezmieňuje o dovolaní ako o mimoriadnom opravnom prostriedku a taktiež neupravuje možnosť podať dovolanie proti rozhodnutiu správneho súdu. V zmysle Správneho súdneho poriadku sú opravnými prostriedkami v správnom súdnictve iba kasačná sťažnosť a žaloba na obnovu konania. Žiadny iný riadny či mimoriadny opravný prostriedok Správny súdny poriadok neupravuje. V § 25 SSP je síce daný vzťah subsidiarity medzi SSP a CSP, avšak predmetná subsidiarita sa obmedzuje len na prvú a druhú časť CSP, zatiaľ čo dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je upravený v štvrtej časti CSP. Aj na základe uvedeného je podľa názoru najvyššieho súdu absolútne a nesporne vylúčená prípustnosť dovolania v správnom súdnictve.

13. S poukazom na uvedené dôvody neprípustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v danej veci pred najvyšším súdom.

14. Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 99 b/ SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP konanie vo veci zastavil, keďže nemal právomoc konať vo veci samej.

15. Pre úplnosť najvyšší súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. februára 2010, číslo II. ÚS 65/2010 k prípustnosti dovolania v správnom súdnictve. V jeho publikovanom znení Ústavný súd Slovenskej republiky akceptuje výklad Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého je dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku neprípustné, ako súladný so základným právom na súdnu ochranu.

16. V odôvodnení uznesenia sa zaoberal aj nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 283/07, ktorým bol na určitý čas vyjadrený opačný právny názor na prípustnosť dovolania.

17. Ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 283/07 zrušil uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania dôvodiac, že tzv. zmätočné dovolacie dôvody sa vzťahujú aj na súdne rozhodnutia vydané podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku. Argumentácia IV. senátu ústavného súdu bola založená na texte záhlavia ustanovenia § 237 O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sú naplnené zmätočné dôvody.

18. Týmto nálezom ústavný súd nepochybne autoritatívne dal na vedomie nielen konkrétnemu sťažovateľovi vo veci sp. zn. IV. ÚS 283/07, že jeho sťažnosť bola úspešná, ale zároveň (prostredníctvom internetu) tým oznamoval aj eventuálnym sťažovateľom, že do budúca môžu podať dovolanie zo zmätočných dôvodov proti rozhodnutiu správneho súdu v prípade, ak sa tieto budú kryť s dôvodmi ústavnoprávnymi. Zároveň tým aj najvyššiemu súdu naznačil, aby zmenil koncepciu prípustnosti dovolania v správnych veciach.

19. Ústavný súd v uznesení zo 16. februára 2010, číslo II. ÚS 65/2010, ale uviedol, že otázka prípustnosti dovolania v správnom súdnictve mala byť pôvodne predmetom konania o zjednotení právnych názorov. Z rozpravy pléna ústavného súdu však vyplynulo, že citovaný nález ústavného súdu

bol ojedinelým, v inak konštantnej judikatúre ústavného súdu akceptujúcej neprípustnosť dovolania v správnych veciach, a preto nie je nevyhnutné využiť procedúru zjednocovania právnych názorov. Napokon aj štvrtý senát akceptoval uvedený právny názor v náleze sp. zn. IV. ÚS 208/08 a v uznesení sp. zn. IV. ÚS 274/09.

20. Ústavný súd Slovenskej republiky v doterajšej judikatúre vyslovil právny záver, podľa ktorého „nieť žiadnych právnych pochyb o skutočnosti, že dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné“ (II. ÚS 87/09, IV. ÚS 208/08).

21. Ústavný súd taktiež vylúčil možnosť, že by zastavením dovolacieho konania z dôvodu neprípustnosti dovolania mohlo dôjsť k odmietnutiu spravodlivosti s poukazom na to, že: „v civilnom dovolacom konaní dohliada najvyšší súd prostredníctvom inštitútu dovolania na procesnú čistotu a jednotnosť rozhodovania v súdnych konaniach, ktorých podstatou je v zásade spor o súkromné právo prerokúvaný od začiatku na všeobecnom súde, oproti tomu je správne súdnictvo preskúmaním zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy. Už správne súdnictvo je kontrolou inej sústavy, a tak zákonodarca nepovažoval za rozumné a účelné, aby kontrola verejnej správy bola ešte kontrolovaná prostredníctvom inštitútu dovolania. Okrem toho správne súdnictvo nemusí byť zjednocované prostredníctvom dovolania, pretože druhostupňové rozhodovanie najvyššieho súdu v správnom súdnictve už túto funkciu plní. V danej súvislosti nesmie byť mätúce, že správne a civilné súdnictvo sú zhodou historických okolností obsiahnuté v jednom procesnom kódexe“ (IV. ÚS 208/08).

22. Podanie dovolania v správnom súdnictve preto ani s poukazom na uznesenie IV. ÚS 283/07 neprichádza do úvahy.

23. V dôsledku tohto právneho názoru ústavného súdu nedošlo k zmene v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, a preto bolo konanie vo veci zastavené pre nedostatok podmienok konania. V súvislosti s podaním zo dňa 21.6.2017 označeným ako „obrátenie sa na centrum právnej pomoci“, ktorým navrhovateľ krajskému súdu oznámil, že v predmetnej veci požiadal o poskytnutie právnej pomoci, najvyšší súd uvádza, že vzhľadom na nedostatok podmienok konania, brániaci vecnému preskúmaniu dovolaním napadnutého rozhodnutia je právne irelevantné, či navrhovateľ v tomto dovolacom konaní je alebo nie je právne zastúpený advokátom, keďže ani poskytnutím kvalifikovanej právnej pomoci by nedošlo k odstráneniu nedostatku podmienky konania (neprípustnosť dovolania), ktorej procesným dôsledkom je zastavenie konania.

24. O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol v zmysle § 170 písm. b/ SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené a u žiadneho z účastníkov nezistil zákonný nárok na ich náhradu.

25. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

26. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.